

La cabra salvatge es consolida al parc natural del Montsant 20 anys després

Els ramats de cabres domèstiques van paraitzar el creixement exponencial de l'espècie salvatge, que ja té 215 exemplars

La població de cabra salvatge s'ha consolidat al parc natural del Montsant 20 anys després del primer albairament d'exemplars i cap episodi de sarna. Així ho constata el cens que l'organisme elabora amb la col·laboració dels Agents Rurals. La comunitat actual està formada per 215 animals i va créixer exponencialment coincidint amb la retirada dels ramats de cabres domèstiques, que representaven una competència directa per a l'espècie.

Per evitar futures problemàtiques amb l'entorn, el parc ha encarregat un estudi per planificar-ne la gestió que apunta que com a màxim, l'ecosistema podria assumir uns 300 animals. Sense l'existència de depredadors naturals, tant Agents Rurals com el parc natural coincideixen que «l'única solució» és la caça.

Entre les causes que expliquen el creixement de la cabra salvatge al Montsant els darrers anys, es troba la baixa densitat d'aquests animals en una àrea territorial àmplia. Es tracta d'un element que s'afegeix a la manca de competència atrofica per l'aliment per part dels ramats de cabres domèstiques que pasturaven per aquesta zona. Finalment, la inexistència de casos de sarna entre aquests animals ha propiciat la seva propagació al conjunt del parc natural. L'anàlisi demogràfica de la població de cabra salvatge al Montsant estima que en tres anys es podria arribar als 290 individus, fet que dificultaria mantenir una població sostenible.

En aquest context, s'ha encarregat un pla de gestió de la cabra que ha de servir per evitar futures problemàtiques no només amb l'entorn, sinó amb la mateixa població de cabres salvatges. Així ho ha destacat a l'ACN el director del parc natural del Montsant, David Iturria, qui ha celebrat la biodiversitat que aporta aquesta espècie a la zona. El document es basa en el cens que elabora la brigada del parc natural del Montsant i els Agents Rurals, que es realitza anualment des del 2008. Durant quinze dies, es fan observacions en diferents punts del parc per localitzar els grups d'aquests ungulats.

L'últim cens, fet aquest mes de gener, ha determinat que hi ha 215 exemplars de cabra salvatge al Parc Natural del Montsant, la majoria dels quals són mascles. El creixement d'aquesta espècie va començar a partir del 2015 i en els últims cinc anys la població s'ha incrementat en més d'un 37%.

La caça controlada, «l'única solució»

El pla de gestió especifica que el mètode de control d'aquesta espècie és la caça, ja que en aquesta zona no hi ha depredadors naturals com el llop. Actualment, hi ha quatre societats de caçadors que tenen permís per abatre aquests animals dos cops l'any, d'octubre a finals d'any i només els mascles de març a maig. A finals de l'any passat es van abatre nou femelles i quatre mascles.

Segons l'anàlisi demogràfica, per mantenir una població sostenible s'haurien d'haver capturat divuit individus i caldria augmentar progressivament aquest nombre fins als 21 exemplars l'any 2026.

Iturria ha remarcat la importància d'esgotar els permisos de caça per assegurar una població estable. A la vegada, ha apuntat que els caçadors demanen que es «faciliti» el procés burocràtic per demanar aquestes autoritzacions i abatre els animals. En una reunió recent entre caçadors i representants del parc natural es va plantejar instar al servei de caça a augmentar el nombre de permisos i alhora, intentar adequar el sistema de caça de batuda, tal com s'aplica per al control del cabirol. Actualment, el mètode de caça de les cabres salvatges és el d'acostament o aguait, amb acompanyament d'un agent rural.

Sense sarna, però no sense preocupació

A diferència d'altres comunitats, com la del parc natural dels Ports, la sarna no ha afectat la cabra salvatge del Montsant. La inexistència d'episodis d'aquesta malaltia no tranquil·litza al cos d'Agents Rurals. «De moment no en tenim, però patim perquè és una malaltia parasitària que pot aparèixer en qualsevol moment. Es transmet amb molta facilitat i la tenim a l'altre costat de riu», ha assenyalat l'agent major de fauna del Priorat dels Agents Rurals, Josep Fucho.

Entre les causes que ha protegit aquests animals d'un episodi de sarna és que es tracta d'una comunitat reduïda per a un espai gran, amb poca càrrega ramadera. Uns elements que han facilitat que les cabres salvatges estiguin «sanes i fortes».

Uns inicis difícils

Malgrat tot, els inicis de l'assentament d'aquesta espècie al Montsant no van ser fàcils. El primer albirament d'aquests animals es va fer ara fa vint anys, quan es van detectar tres exemplars que provenien del parc natural dels Ports. Els primers individus van instal·lar-se al congost de Fraguerau, al terme municipal d'Ulldemolins, i a partir d'allà es van anar repartint pel territori.

Ara bé, la presència de prop de 2.000 caps de bestiar de cabra domèstica que pasturaven a la zona del Montsant va frenar l'expansió de la cabra salvatge, ja que es van convertir en una competència directa tant pel menjar com per la territorialització. Després de la retirada dels pastors, una setantena de cabres domèstiques es van disseminar i es van ensalvatgir, convertint-se en un problema per la preservació de la puresa cinegètica.

Segons Fucho, l'encreuament d'aquestes bèsties també pot representar un perill sanitari per als exemplars de cabra salvatge, motiu pel qual es va acordar abatre les cabres domèstiques que no es van poder retornar als seus ramats.

Recentment, els Agents Rurals han localitzat individus provinents del Montsant a la zona de les Garrigues i de la Conca de Barberà.